

Departementet for Finanser
-/ Her

Medlem af Naalakkersuisut for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Udenrigsanliggenders besvarelse af spørgsmål fra Finansudvalget til 64-området i Forslag til Finanslov for 2015-II.

Sagsnr.
Dok. Nr.

Hermed fremsendes medlem af Naalakkersuisut for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Udenrigsanliggenders besvarelse af indledende spørgsmål og bemærkninger fra Finansudvalget til 64-området i Forslag til Finanslov for 2015-II.

Postboks 1601
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 64
E-mail: islin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

2.6. Til hovedkonto 64.10.25 Storskalaprojekter

- a) *Udvalget har noteret sig, at Naalakkersuisut foreslår, at henlagte midler jfr. TA nr. 1 skal tilbageføres til Landskassen senest 31/12 2018. I FL14 var datoen angivet til 31/12 2017. Kan dette – henset til, at der ikke afsættes væsentlige nye midler på hovedkontoen i 2015 - tages som udtryk for, at det igangværende arbejde er et år forsinket?*

Svar: Mulighederne for at gennemføre aluminiumsprojektet er for indværende endnu uafklaret. Naalakkersuisut arbejder på at opnå en sådan afklaring indenfor en overskuelig tid. De henlagte midler skal i givet fald bruges til at finansiere landskassens andel af de udestående forundersøgelser. Det vil derfor ikke være hensigtsmæssigt at tilbageføre midlerne til landskassen før der foreligger en endelig afklaring af, om projektet kan realiseres.

3.6. Afsnit 3, Den økonomiske situation, side 91

- a) *Det fremgår af sidste punktum på s. 91 midtfor, at tallene i tabellen for de økonomiske nøgletal for 2008-2014 viser, at de gennemsnitlige arbejdssøgende pr. år er steget med ca. 1.000 personer fra 2010-2014. Dette udsagn synes dog at stride mod den ovenforstående tabel, af hvilke det nærmere fremgår, at stigningen gælder for hele perioden og ikke for hvert år?*

Svar: Tabellen viser, at der i hele den angivne periode har været en stigning med cirka 1.000 personer.

Tabellen viser registrerede arbejdssøgende, der både er jobklare og ikke-jobklare arbejdssøgende. Antallet er steget kraftigt de senere år, men forventes at stagnere eller falde svagt i 2014 når den endelige opgørelse kommer, på grund af store beskæftigelsesindsatser rettet mod opkvalificering og uddannelse, især til unge under 29 år, samt justeringer i fiskekvoter.

Fra 2015 udgiver Grønlands Statistiks en ny opgørelse tillempet ILO-standard, der kun indeholder arbejdssøgende, som har haft mere end en måneds ledighed. Den vil give et mere tydeligt billede af den reelle arbejdskraftsreserve i Grønland.

3.7. Afsnit 3, Den økonomiske situation, side 92

På side 92 nævnes den af Udvalget godkendte sag om tillægsbevillingen om fremrykning af renoverings- og anlægsopgaver med henblik på nedbringelse af arbejdsløsheden (TB sag nr.14 662). Udvalget ønsker at få oplyst, om det er lykkedes at bruge hele bevillingen?

Svar: Der er igangsat ekstraordinære anlæg- og renoveringsprojekter for i alt 174,2 mio.kr. på udvalgte områder inden for boliger, arbejdsmarked, uddannelse, havne- og lufthavne, sundhed, socialområdet samt miljø. Naalakkersuisut kan desuden oplyse, at hele bevillingen forventes forbrugt ultimo 2015 i takt med, at alle projekter færdiggøres.

Status for marts 2015 er, at der er forbrugt godt 57 mio. kr. ud af den samlede bevilling på 174,2 mio. kr. Forbruget er svarende til, at det er igangsat beskæftigelse på 57 årsværk.

Bevilling samt forbrug er opstillet i nedenstående tabel:

Projektbeskrivelse	Sted	2014/2015 (Bevilling mio.kr.)	Forbrugt af bevilling pr. 1. marts 2015
BOLIGER, renovering af boliger	Nuuk, Qaqortoq, Tasiilaq, Maniitsoq, Kullorsuaq, Innaarsuit, Niaqornaarsuk, Igin-niarfik	64,0	20,0
ARBEJDSMARKED	AMK-tilbygning i Ilulissat	1,0	0,0
HAVNE	Ikamiut, Kitsissuarsuit, Kullorsuaq	8,8	2,7
LUFTHAVNE	Kangerlussuaq, Narsarsuaq, Kulusuk	17,3	17,4
SUNDHED	Hele landet	12,7	7,9
MILJØ	Hele landet	44,5	6,0
SOCIAL	Sisimiut, Nuuk, Qaqortoq, Ilulissat	5,9	3,0
UDDANNELSE	Nuuk, Paamiut	5,0	0,0
Landsdækkende vedligehold/bekæmpelse af skimmelsvamp	Hele Landet (INI-bygninger på baggrund af indkomne ansøgninger)	15,0	0,0
I alt		174,2	57,0

Indsatsen fordelt på de enkelte kommuner:

Kommune	2014/2015 (Bevilling mio.kr.)	Korrigeret bevilling pr. 1. marts 2015
Kommune Kujalleq:	28,5	12,0
Kommuneqarfik Sermersooq:	44,3	15,0
Qeqqata Kommunia:	28,3	20,0
Qaasuitsup Kommunia:	58,2	10,0
I alt	159,3	57,0

Til den kommunalfordelte oversigt skal der tillægges den landsdækkende indsats til primært skimmelsvampbekæmpelse i INI-bygninger til i alt 15 mio.kr.

Som bilag er vedlagt oversigt pr. marts 2015 over de enkelte projekter.

3.17. Afsnit 6, Naalakkersuisuts prioriteringer, side 102

På side 104 nævnes, at der i forbindelse med nedsættelsen af krydstogtspassagerafgiften bl.a. reduceres bevillingerne til hovedkonto 64.10.17 Udviklingsstøtte til landbaserede erhverv og turisme med 1,6 mio. kr., til brug for udvikling af kunsthåndværk og oplevelsesindustri.

- a) Er det Naalakkersuisuts holdning, at nedsættelsen af krydstogtspassagerafgiften ikke vil have en positiv effekt for turismeindtægterne, og dermed Landskassen, siden der iværksættes kompenserende besparelser?

Svar: Den foreslåede besparelse er en del af finansieringen af nedsættelsen af krydstogtsafgiften; men Naalakkersuisut forventer en stigning i krydstogsturismen på to til tre års sigt, hvorved Grønland vil opleve stigende indtægter, der dog vil optræde i landskassen som en stigning i de almindelige skatteindtægter.

- b) Hvis Naalakkersuisuts hensigt er at fremme turismeindustrien, virker det for Udvalget modstridende, at midler afsat til fremme af turismeudviklingen reduceres?

Svar: Nedsættelsen af afgiften er også turismefremme, som skal ses over en bredere kam end hidtil. De samlede rammer for turismen skal forbedres, det er ikke nok udelukkende at markedsføre Grønland, der skal også investeres i gode og attraktive rammer for erhvervet

6.23 Hovedkonto 24.11.20 Afgifter, betalingsjagt og -fiskeri.

- a) Hvilken rolle spiller betalingsjagt og betalingsfiskeri i Naalakkersuisuts turismestrategi?

Svar: Lovgivningen om koncessioner på turistområdet er et væsentligt redskab for, at turisterhvervet kan realisere betydelige indtægter bl.a. i form af betalingsfiskeri og betalingsjagt.

Det er Naalakkersuisuts vurdering, at der på dette område er et betydeligt potentiale for merindtægter, der i øjeblikket ikke udnyttes fuldtud. Koncessioner på turistområdet udgør derfor et vigtigt punkt i Naalakkersuisuts samlede turistfremmestrategi. Naalakkersuisut anser det for hensigtsmæssigt at benytte koncessionsmuligheden til at sikre sig investeringer i turismeudvikling, der ellers ikke ville kunne gennemføres. Udbygningen sker i tæt samarbejde med de enkelte kommuner. Målet er at skabe en bedre indtjening for de lokale turismevirksomheder og øge beskæftigelsen i branchen.

12. Aktivitetsområde 62-64, Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Udenrigsanliggender

12.1 Hovedkonto 64.01.01 Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel

Det fremgår af budgetbidraget at departementet varetager den overordnede planlægning og en række konkrete initiativer bl.a. på råstofområdet og herudover varetager analysearbejde vedrørende rammebetingelserne for bl.a. råstofområdet.

- a) *I hvor stort omfang løser departementet fortsat opgaver der relaterer sig til råstofområdet?*

Svar: I forlængelse af ressortfordelingen efter november 2014-valget, er der aftalt en nærmere fordeling af sagsområder for så vidt angår råstofområdet. Råstofsager, udover miljøområdet som varetages af Miljøstyrelsen for Råstoffer, er et delt anliggende mellem Råstofdepartementet/Råstofstyrelsen og Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel. Sidstnævnte er ansvarlig for råstofområdet når det gælder arbejdsmarkedsmæssige forhold og det socioøkonomiske område, herunder krav om lokal oparbejdning, krav om udarbejdelse af rapport om Vurdering af en Samfundsmæssig Bæredygtighed (VSB rapport) og samarbejdsaftaler benævnt Impact Benefit Agreement (IBA). Ansvarsområdet kan ligeledes dække initiativer, rammebetingelser, analyser og lign. i forhold til disse områder.

- b) *Hvilke beløb er der indenfor departementets område, dvs. ikke blot på denne hovedkonto, anvendt til advokater i Danmark i henholdsvis 2013, 2014 og 2015?*

Svar. Bogførte udgifter til advokater i Danmark indenfor Departementets område fremgår at nedenstående tabel:

	2013	2014	2015
I alt	3.783.809,27	2.145.900,00	0,00

12.2 Hovedkonto 64.01.04 Kompetenceudviklingskurser

- a) *Bliver der foretaget evalueringer af anvendelse af denne hovedkonto – særligt m.h.t. at føre folk fra passiv forsørgelse over i aktiv beskæftigelse?*

Svar: I 2012, 2013 og 2014 gennemførte Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel en større evaluering af departementets opkva-

lificerende kurser for ufaglærte, de såkaldte PKU-kurser under hovedkonto 61.01.04.

Evalueringen omhandlede først årgangene 2007-2011 og resulterede dels i rapporterne *Projekt Kompetenceudvikling for Ufaglærte, Evaluering 2007-2011* (oktober 2012) og *Projekt Kompetenceudvikling for Ufaglærte, Evaluering 2007-2011, version 2* (maj 2013) samt dels i en stor konference i Nuuk i oktober 2012, hvor en bred deltagereskare drøftede udviklingen af fremtidens arbejdsmarked.

Endvidere blev PKU-aktiviteterne evalueret igen i 2014 på baggrund af 2013-tal omhandlende kursusaktiviteter og demografiske data, herunder kursisters migration, pristal, indkomstdata og ledighedstal. Særligt ledighedstal giver et billede af, hvor mange ledige kursister under et PKU-kursus, som fortsat stempler sig ledige efter endt kursus. Ved at sammenligne antallet af ledighedsstempler med antallet af ledige kursister under kursusforløbet gives der et klart billede af udviklingen i behovet for offentlige ydelser under og efter kursusforløbet.

PKU-evalueringen viser blandt andet, at 262 kursister var ledige under et kursusforløb og 173 kursister ledighedsstemplede i marts 2014. Det betyder, at 34 % færre kursister har behov for offentlige ydelser i marts 2014, end da de deltog i et kursus (kilde: PKU-evaluering november 2014, årbog 2013).

Evalueringerne er et vigtigt redskab i at styrke udviklingen af PKU-kurserne, så disse altid er tidssvarende i forhold til arbejdsmarkedets og erhvervslivets behov.

På den måde kan man, ud over altid at kunne dokumentere indsatsen, altid være operationelt indsatsparat i forhold til aktuelle samfundskonjunkturer og de hertil varierende behov i arbejdsstyrken og i erhvervslivet.

b) *Hvilke muligheder har Naalakkersuisut for at blande sig i form og indhold af kursusudbuddet?*

Svar. PKU-kurser udbydes i henhold til Inatsisartutlov nr. 10 af 19. maj 2010 om erhvervsuddannelser og kurser på erhvervsuddannelsesområdet. PKU kurser falder ind under de generelle principper i Inatsisartutlovens kapitel 9 om de såkaldte "finanslovskurser". Det er således Inatsisartut, der fastlægger, hvor stort udbuddet af kurser på erhvervsuddannelsesområdet skal være på grundlag af de midler, der afsættes på finansloven.

I henhold til Inatsisartutlovn nr. 10/2010, §61-62 er PKU-kurserne reguleret således;

- Inatsisartut kan fastlægge omfanget af udbuddet af kurser
- Naalakkersuisut kan fastlægge retningen på kursusudbuddet
- Naalakkersuisut kan fastlægge reglerne for kursusudbuddet

De pågældende PKU-kurser er optaget på finansloven på grund af, at de, af arbejdsmarkedsmæssige og uddannelsespolitiske hensyn, er fundet hensigtsmæssige, at de pågældende kurser udbydes.

12.3 Hovedkonto 64.01.05 Erhvervs- og arbejdsmarkedsudvikling i bygder og yderdistrikter

a) *Hvad skyldes reduktionen i bevillingen?*

Svar. Bevillingen blev reduceret på FFL 2014 til delfinansiering af den på FFL 2014 afsatte bevilling til hovedkonto 64.13.25 Ekstraordinær indsats for ledige på årligt 20 mio. kr.

b) *Er det muligt at indføje aktivitetstal i budgetbidraget for denne driftsbevilling, f.eks. jfr. de retningslinjer der fremgår af Budgetregulativ 2008?*

Svar: I det nærværende hovedkonto udmøntes i tæt samarbejde med kommunerne, hvor det primære formål er at forbedre rammerne for erhvervsudviklingen, vil det være uhensigtsmæssigt med aktivitetstal i budgetbidraget.

c) *Det fremgår af budgetbidraget, at det er Naalakkersuisuts forventning, at der prioriteres midler til formålet i de kommunale budgetter. Hvor tæt et samarbejde føres der mellem Selvstyret og kommunerne for at fremme dette?*

Svar: Der er ikke stillet krav om direkte kommunal medfinansiering i forbindelse med udmøntningen. Der er imidlertid tæt dialog mellem departementet og de enkelte kommuner for at sikre, at projekterne er med til at understøtte kommunernes egne strategier og initiativer, som allerede er igangsat og prioriteret fra kommunernes side.

d) *Sker der en evaluering af forbruget fra nærværende hovedkonto med henblik på at kanalisere midler til projekter og tiltag, som også er levedygtige den dag, hvor det offentlige ikke længere bidrager til aktiviteten.*

Svar: Det primære formål med nærværende hovedkonto er at forbedre rammerne for erhvervsudvikling. Der er en løbende dialog mellem kommunerne og departementet om de enkelte projekter med henblik på at prioritere bæredygtige projekter.

12.4 Hovedkonto 64.10.17 Udviklingsstøtte til landbaserede erhverv og turisme

a) *Dele af denne bevilling blev, via hovedkonto 50.01.18, tidligere brugt som tilskud til Arctic Green Foods bygdeproduktionsanlæg. Hvilke forventninger har Naalakkersuisut til disse bygdeindhandlingsanlæg, og hvad er status på anlæggene?*

Svar: Det er forventningen, at bygdeindhandlingsanlæggene vil kunne bidrage positivt til beskæftigelse i form af ansatte på anlæggene og lokale fiskere. Bygdeindhandlingsanlæggene ejes af forskellige private aktører og der må således henvises til ejerne for status.

- b) *Er det korrekt antaget, at baggrunden for, at der for budgetoverslagsårene er budgetteret med 0 kr. under aktivitetstallene er, at slagteriet Neqi A/S herefter økonomisk kan hvile i sig selv uden tilskud?*

Svar: Den gældende servicekontrakt for slagteriet Neqi A/S udløber ved udgangen af 2015. Da den nuværende servicekontrakt blev indgået var den led i en omfattende modernisering af slagteriet – og det var på daværende tidspunkt vurderingen, at slagteriet efter servicekontraktens udløb ikke ville have behov for yderligere offentlige tilskud til driften.

For god ordens skyld gøres opmærksom på, at indhandlingstilskuddet til fåreavl – hovedkonto 51.03.02 – ikke berøres og i finanslovsforslaget for 2015 og i overslagsårene er budgetteret til henholdsvis 6.998.000 kr. og 7.071.000 kr.

Ligeledes gøres opmærksom på, at KNI A/S, der ejer Neqi A/S, har tilkendegivet, at virksomheden efter KNI's vurdering også i de kommende år vil være afhængig af et offentligt driftstilskud.

- c) *Hvilken konsekvens forventer Naalakkersuisut af EU's varslede ændringer af inuit-undtagelsen på sælfangstområdet?*

Svar. EUs varslede ændringer af inuit undtagelsen på sælfangstområdet vil sandsynligvis lede til yderligere afsætningsmæssige udfordringer på dette marked. Det frygtes, at de foreslåede ændringer vil kunne medføre ekstra administrative byrder for forvaltningen, sælindustrien mv. og fangere, og dermed være som en yderligere handelsrestriktion, der påvirker vore socioøkonomiske interesser negativt.

- d) *Hvad er konsekvenserne af at tilskud til kunsthåndværk og oplevelsesindustri som særskilt bevilling er bortfaldet?*

Svar: Det må forventes, at Visit Greenlands aktiviteter særligt rettet mod at fremme kunsthåndværk og oplevelsesindustri vil falde bort. De nævnte erhverv vil fortsat kunne benytte sig af Visit Greenlands almindelige aktiviteter.

- e) *Hvad er forklaringen bag det faldende tons slagtet lam, samtidig med øget antal lam, i fh.t. FL2014?*

Svar: Forholdet mellem slagtede lam og den samlede vægt har historisk svinget en smule omkring et niveau på 14½ kg. til 16½ kg. pr. lam. Det angivne tal er derfor blot et estimat svarende til 15 kg. pr. lam.

- f) *Hvad gøres der for at målrettet rådgivning, oplysning og information om skindbehandling når helt ud til bygder og yderdistrikter?*

Svar. Great Greenland har 2 centre for indhandlingen, Upernavik og Tasiilaq. De daglige ledere tager ud til bygderne for at informere / oplære om skindbehandling. Great Greenland har udarbejdet en særlig indhandlingsinstruks som fangerne og indhandlerne skal følge.

Great Greenland er i løbende telefonisk kontakt med indhandlerne, og nye indhandlere tilbydes et kursus i et af de nævnte centre.

Indhandlingsinstruksen tilpasse årligt efter kontakt / forhandling med KNAFK på baggrund af aktuelle erfaringer omkring skindkvalitet.

Great Greenland har indhandlere 48 steder over hele Grønland. Virksomheden drager omsorg for, at indhandlerne får besked hvis / når der bliver ændringer på instruksen om skindkvalitet / behandling.

12.6 Hovedkonto 64.10.22 Eksport af vand og is fra Grønland

a) *Hvad er Naalakkersuisuts ambition med nærværende hovedkonto?*

Svar: Formålet med nærværende hovedkonto er at afdække mulighederne for at skabe vækst og beskæftigelse ved at udvikle is og vandområdet til et kommercielt selv bærende erhvervsområde. Tillige er det målet at gøre Grønland til en anerkendt aktør i relation til eksport af is og vand.

b) *Hvor mange igangværende projekter er der indenfor produktion af vand og is?*

Svar: På nuværende tidspunkt er der blevet meddelt 4 forundersøgelsestilladelser og 4 udnyttelsestilladelser til eksport af is og vand.

c) *Hvordan er Naalakkersuisuts vurdering af effekten af royaltyordningen?*

Svar: Den nuværende royalty sats er på 10 øre pr. liter. Den nedsattes fra oprindeligt 50 øre pr. liter for et par år siden. Naalakkersuisut er ikke bekendt med, at der opkræves særlige eksportafgifter på vand i andre lande. Det er derfor ikke umiddelbart muligt at bench-marke vores royalty i forhold til andre. Det er Naalakkersuisuts vurdering, at royalty satsens nuværende leje på 10 øre pr. liter er fornuftigt set i relief med selskabernes forsøg på opstart af en is og vand eksport.

12.7 Hovedkonto 64.10.25 Storskalaprojekter

a) *Naalakkersuisut oplyser, at kontoens formål fra og med 2015 skifter fra at være udelukkende rettet mod aluminiumsprojektet til at understøtte udviklingen også af andre storskalaprojekter. Udvalget ønsker uddybning af dette.*

Svar: Ændringen afspejler et behov for at kunne afsætte midler til arbejdet med de aktuelle større industri- og råstofprojekter. Departementet varetager de socioøkonomiske aspekter og IBA-aftalerne. Begge opgaver er omfattende og omkostningskrævende.

b) *Da Greenland Development A/S (GD) som alene beskæftigede sig med aluminiumsprojektet blev nedlagt, blev der så vidt det erindres overført midler på omkring 6 mio. kr. årligt fra GD til hovedkonti under nærværende aktivitetsområde. Hvad er disse midler anvendt til i de senere år, hvor aluminiumsprojektet, så vidt man kan se, ikke er kommet videre?*

Svar: De pågældende midler er ud over det fortsatte arbejde med aluminiumsprojektet anvendt på andre storskalaprojekter og udvikling af generelle rammevilkår i forhold til råstofindustrien. Der er bl.a. gennemført meget omfattende forhandlingsforløb omkring IBA-delen af jern-

mineprojektet, ligesom der er udviklet beskatningsmodeller for hele råstofområdet i forbindelse med udarbejdelsen af olie- og mineralstrategien.

- c) *Er det Naalakkersuisuts fortsatte forventning og forhåbning, at Alcoa-projektet bliver realiseret?*

Svar: Det er Naalakkersuisuts mål at aluminiumsprojektet realiseres. De nuværende vilkår på det globale marked for aluminium med en kombination af relativt lave priser for metallet og et stort lager og en betydelig overkapacitet gør en umiddelbar realisering af projektet usandsynlig. Det er Naalakkersuisuts ønske, at forlænge samarbejde med Alcoa med henblik på en afklaring af mulighederne for at gennemføre projektet indenfor en overskuelig tidsramme.

- d) *Hvilke andre storskalaprojekter kan med nogen form for sandsynlighed forventes opstartet indenfor de næste 2-3 år?*

Svar: Projekterne på Kvanefjeldet og i Citronen-fjord kan med meget vel påbegyndes indenfor den nævnte tidshorisont. Isukasia-projektet kan muligvis også blive aktuelt på ny indenfor den nævnte tidshorisont.

- e) *Bevillingen foreslås nedsat ret markant i fh.t. FL2014. Hvad kan oplyses herom?*

Svar: Departementet er underkastet generelle besparelser. Det skønnes at kontoen i et enkelt år kan tåle en nedjustering. Det er imidlertid afgørende for at bevare bevillingen på længere sigt. Det er en udviklingsbevilling, som er uundværlig i forhold til at udnytte landets udviklingspotentiale.

12.8 Hovedkonto 64.13.19 Mobilitetsfremmende ydelse

Udvalget ser generelt denne bevilling som en rigtig god ordning, idet den er egnet til at fremme mobilitet på arbejdsmarkedet og derved bremse en meget alvorlig hindring for økonomisk vækst både generelt, men også inden for de potentielle nye væksterhverv, såsom råstofsektoren.

- a) *Det fremgår af de forventede aktivitetstal, at der i overslagsårene forventes en fordobling af tildelingerne, dog uden at bevillingerne forventes at stige tilsvarende. Udvalget anser det som utrolig tilfredsstillende, at ordningen på denne måde er en succes, men hvordan hænger dette sammen?*

Svar: Det øgede antal af bevillinger skal ses i lyset af brugen af sæsonarbejdere. I højsæsonen er der et stort behov for mobil og fleksibel arbejdskraft til fiskeindustrien. Der arbejdes for, at de mobilitetsfremmede ydelser for sæsonarbejdere, bliver brugt yderligere i samarbejdet med erhvervslivet. Når der ydes mobilitetsfremmende ydelser til sæsonansatte, dækker midlerne til og fratrædelsesrejsen for de ansatte, derved er udgiften ikke i samme omfang som ved en fastansættelse, hvor midlerne også dækker bohavflytning, både for ansøger og familie, samt billetudgifter. Det betyder at udgiften er lavere ved sæsonansættelser, og der kan derfor gives mobilitetsfremmende ydelser til flere personer.

- b) *Det fremgår også af budgetbidraget, at ydelsen kan formuleres som et tilskud til flytning, betinget af at man har et sted at bo på det sted, der flyttes til. Har Naalakkersuisut erfaringer, der viser, hvor meget bolig-mangelen har betydning for hovedkontoens anvendelse?*

Svar. Der er tilfælde af, at mangel på bolig kan have en afgørende faktor, dette ses især ved flytninger til Nuuk. Det er derfor også planlagt at udvide lovgrundlaget, så det er muligt for ansøger selv at finde bolig, dog under forudsætning, at der er en lejekontrakt for det kommende lejemål.

- c) *Har Naalakkersuisut erfaret, at der kan være andre forhold, der kan forhindre udvidet anvendelse af denne hovedkonto?*

Svar. Der kan være tilfælde af aktive ledige har søgt en stilling et andet sted i landet, men hvis der er ledige lokalt der kan bestride stillingen, kan der ikke gives mobilitetsfremmende ydelser. Det vurderes dog, at lokal kvalificeret arbejdskraft skal benyttes til de stillinger, der er ledige lokalt.

- d) *Hvordan foretages dokumentation for efterspurgt arbejdskraft?*

Svar: De lokale arbejdsmarkedskontorer bedes tilkendegive, at der ikke er kvalificeret lokal ledig arbejdskraft der kan varetage stillingen.

- e) *I hvor stort omfang benyttes ordningen til sæsonarbejdere indenfor fiskerisektoren?*

Svar: Det er i vid udstrækning fiskerisektoren der benytter muligheden for ordningen til sæsonarbejde.

- f) *Hvilke muligheder ser Naalakkersuisut i øvrigt for at øge den generelt lave mobilitet på det grønlandske arbejdsmarked – både via nærværende hovedkonto og generelt?*

Svar: Det grønlandske arbejdsmarked har været baseret på lokale ledige job grundet de infrastrukturelle muligheder og landets vidder. Derfor har jobformidlingen også være baseret på de lokale muligheder. Med planlægningen af en national Jobportal vil det øge kendskabet til de jobmuligheder der findes landet over og derved aktivere de ledige der har lyst til at etablere sig andetsteds i landet.

- g) *I hvilket omfang har Naalakkersuisut promoveret ordningen via oplysningsvirksomhed?*

Svar: Der arbejdes på en informationskampagne om de mobilitetsfremmende ydelser for 2015/2016.

Kommunerne og andre er løbende blevet gjort opmærksom på mulighederne.

12.9 Hovedkonto 64.13.21 Revalidering

- a) *Kan kommunernes manglende afsættelse af midler til området fuldt ud anvises som årsag til at bevillingen ikke anvendes mere end tilfældet er?*

Svar: Det vurderes, at der er tre faktorer, der er afgørende for i hvor stort omfang der iværksættes revalideringsforløb i kommunerne:

1. Kommunernes afsættelse af økonomiske midler til revalidering
2. Tilstrækkeligt antal arbejdspladser til brug for revaliderende
3. Kommunernes prioritering af arbejdsopgaven med revalidering (personale-ressourcer).

Hvis kommunerne ikke afsætter tilstrækkelige økonomiske midler til opgaven er de øvrige punkter alene underordnede forklaringer.

- b) *Ville Naalakkersuisut anse det som en fordel, såfremt såvel det økonomiske som det praktiske ansvar for revalideringen overgik til kommunerne?*

Svar: Gældende lovgivning vedrørende revalidering er Landstingsforordning nr. 4 af 31. maj 2001 om revalidering omtaler i §19 finansieringen, som fastsættes af Finansloven. Siden starten har der været en ligelig fordeling af udgifterne mellem kommunen og Grønlands Selvstyre for den dels vedkommende, som omhandler revalideringsydelse og offentligt tilskud i forbindelse med virksomhedsrevalidering.

Naalakkersuisut finder det ikke hensigtsmæssigt på nuværende tidspunkt at pålægge kommunerne en yderligere udgift ved alene at skulle stå for finansieringen af revalideringsudgifterne. En eventuelt forhøjelse af bloktilskuddet til kommunerne for varetagelse af den fulde finansiering af revalidering vil gøre det mindre sikkert, at der bliver afsat de nødvendige midler.

Det fremgår af forordningen, at kommunerne har ansvaret for administration af ordningen.

Selvstyret yder refusion til kommunerne på baggrund af fremsendte refusionskrav.

- c) *Hvor stor en andel af de 376 revalidenter fra 2013 er i dag i fast beskæftigelse (anslået).*

Svar. Af de 373 personer, der i 2013 påbegyndte et revalideringsforløb kom 93 personer, svarende til 28,4% i fast arbejde umiddelbart i forlængelse af revalideringen. Tallene er indhentet fra kommunerne i efteråret 2014.

12.10 Hovedkonto 64.13.23 Piareersarfiit

- a) *Udvalget finder det generelt problematisk, at det har været anset som nødvendigt, at bevillingen på denne hovedkonto er forhøjet i det omfang, det er sket. I stedet er det udvalgets holdning, at man bør gøre alt for at styrke folkeskolen med det sigte at nedbringe problemet med de mange elever, der ikke klarer sig godt nok til at komme videre i uddannelsessystemet. Det er også udvalgets holdning, at der bør være større fokus på styrkelsen af de egentlige uddannelser og kollegiepladser, så flere, også de der har gennemført et Piareersarfiit forløb, kan få sig en egentlig uddannelse. Udvalget kan have forståelse for den aktuelle situ-*

ation, men det er udvalgets principielle holdning, at bevillingerne til Piareersarfiit bør reduceres på længere sigt, når det er lykkedes at få opkvalificeret den meget store andel af arbejdsstyrken, der i dag slet ikke har nogen form for kompetencegivende uddannelse. Udvalget skal minde om, at folkeskolens undervisning skal give eleven mulighed for at tilegne sig nyttige kundskaber, arbejdsformer og faglige kompetencer, at udvikle individuelle evner og forberede sig til uddannelse og erhverv samt at tilegne sig alsidige udtryksformer og sproglige kompetencer. Såfremt folkeskolen ikke magter at løfte opgaven med at forberede eleverne til uddannelse og erhverv, så er det efter Udvalgets mening indsatsen på folkeskolen der skal styrkes, og ikke ved at øge bevillingerne til Piareersarfiit. Hvad er Naalakkersuisuts kommentarer hertil?

Svar: Bevillingen på hovedkontoen er foreslået øget med baggrund i den stigende ungdomsarbejdsløshed i landet samt den store søgning til Piareersarfiits tilbud, der sker hvert år. Naalakkersuisut har derfor i Beskæftigelsesstrategiens initiativ nr. 4 sat sig det mål at ungdomsarbejdsløsheden skal reduceres markant. Baggrunden for det er, at de unge under 29 år har en ledighed på over 10 % og er overrepræsenterede i ledighedsstatistikken. For at få de unge arbejdsløse videre i uddannelse og job, forstærkes Piareersarfiits tilbud til målgruppen med ikke-boglige forløb, jobtræning og tilbud rettet mod bogligt svage elever.

Den seneste evaluering af folkeskolen fortæller, at omkring 50 % klarer sig dårligt ved folkeskolens afgangsprøve. Udover efterskoleophold, så er Piareersarfiik den eneste mulighed for, at disse unge borgere i vores land, skal få en chance for at kunne få et eksamensbevis, til at kunne komme i gang med en ungdomsuddannelse eller en erhvervsfaglig grunduddannelse.

Der er ingen tvivl om at folkeskolen på mange områder skal understøttes, så langt flere består folkeskolen med et tilfredsstillende resultat. Det er en nøgleindsats for Naalakkersuisut at hæve folkeskolens niveau i samarbejde med kommuner, forældre og fagforeninger. På kort og mellem-lang sigt kan Naalakkersuisut ikke ignorere de mange hundrede elever, der hvert år forlader folkeskolen uden at have karakterer til at starte på en uddannelse. På kort sigt er Piareersarfiit den største aktør for deres efteruddannelse på folkeskole-niveau. På længere sigt analyseres andre muligheder, herunder at opkvalificering for en del af ungdomsgruppen kan ske på brancheskoler og/eller gymnasier.

Vi anser det derfor nødvendigt, at bevillingen til ungdomsgruppen øges i de kommende år, så vi kan tage hånd om de mange unge mennesker, der ikke har opnået tilfredsstillende karakterer fra folkeskolen. På kort sigt vil denne øgede indsats være placeret i Piareersarfiit, mens det på længere sigt kan blive en flerstrengt indsats fordelt over flere ressortområder.

Mange af de unge mennesker på Piareersarfik har brug for at blive afklarede og at finde ud af hvad de vil med deres tilværelse, samt få vejledning undervejs i forløbet, der vil øge deres horisont.

- b) *Udvalget ønsker at få oplyst, om der foretages løbende evalueringer og kvalitetssikring af Piareersarfik-afdelingernes aktiviteter med hensyn til organisation, personale, aktivitet og resultater?*

Svar. Ja, der foregår løbende evalueringer af kommunernes indsats i Piareersarfik centrene. Bl.a. indberetter Piareersarfik eksamenskarakterer, der indtastes i central database, hvorfra vi kan følge udviklingen.

Fordeling af alder og køn på AEU-elever 2011-2013:

	maj-11	dec-11	maj-12	dec-12	maj-13	dec-13
Over 25 år	27,8%	34,7%	37,0%	35,2%	31,7%	31,3%
18-25 år	63,2%	55,5%	59,7%	50,6%	60,6%	50,8%
Under 18 år	9,0%	9,8%	3,3%	14,2%	7,8%	17,9%
Mandlige elever	41,7%	37,5%	38,6%	49,3%	41,6%	40,7%
Kvindelige elever	58,3%	62,5%	61,4%	50,7%	58,4%	59,3%

Tilmeldte til AEU-prøver, antal aflagte prøver og beståelsesprocent 2011-2013

	maj-11	dec-11	maj-12	dec-12	maj-13	dec-13
Antal tilmeldte AEU-elever	465	299	154	162	464	246
Antal aflagte AEU-prøver i alt	1535	707	953	945	3246	1384
Samlet beståelsesprocent på AEU	84,5%	86,3%	85,4%	86,8%	84,1%	82,6%

Kilde: Departement for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel, 2015

Aktiviteterne og resultaterne bliver indberettet via den elektroniske registreringssystem It-reg samt resultaterne bliver indtastet i en karakterdatabase.

Derudover er der nedsat en arbejdsgruppe, der skal lave en større samlet evaluering af indsatserne for ungdomsgruppen.

- c) *Udvalget ønsker at få tilsendt kopi af den seneste resultatkontrakt mellem kommunerne og Selvstyret?*

Svar: Kopi af seneste resultatkontrakt mellem kommunerne og Selvstyret er vedlagt.

- d) *Hvilken rolle spiller Piorsaavik i relation til Piareersarfik?*

Svar: Kommuneqarfik Sermersooq kalder deres ikke-boglige aktiviteter for Piorsaaviit, som organisatorisk begyndte at høre under samme forvaltning som Piareersarfik i 2013 ifm. kommunens omorganisering af tilbud for unge. De unge borgere visiteres gennem Piareersarfik til forskellige opkvalificerende tilbud, som f.eks. Piorsaavik forløb, AEU, FA eller jobtræningsforløb.

De øvrige ikke-boglige aktiviteter i andre kommuner kaldes forskelligt f.eks. Nutaaliorfeeraq i Sisimiut, Pileritsivik i Maniitsoq og InuSullivik i Narsaq.

e) *Hvad kan oplyses om den store stigning i den ikke-boglige opkvalificering?*

Svar. Det er centralt for beskæftigelsen at øge initiativer målrettet de unge, som har et helt arbejdsliv foran sig, men ikke den stærkeste skolegang bag sig.

Stigningen til den ikke-boglige opkvalificering skal bruges til:

- o Ikke-boglige forløb, fx etablering af værkstedslignende forløb, såsom Piorsaavik, "Sapinnngilanga – Pisinnaavunga" og "Pilersitsivik Asimi". Tilbuddene kan fx være etableret omkring arbejde i et værksted, i køkken og/eller med (skind)syning.
- o Jobtræningsforløb. Praktisk betonet opkvalificering af unge for at gøre dem klar til Piareersarfik-forløb eller beskæftigelse.
- o Tilbud til bogligt svage unge. Særlige tilbud med speciallærere rettet mod beskæftigelse eller støtte til boglig opkvalificering.

Mange af de unge der forlader folkeskolen har en så tung ballast med sig, at de ikke er parate til et bogligt forløb. Vi må desværre konstatere at omsorgssvigt, misbrug af forskellig karakter i barndomshjemmet, har gjort at mange unge har så store adfærdsvanskeligheder, at de har brug for et kortere eller længere forløb, hvor der fokuseres på deres personlige udvikling, førend de er parate til et evt. bogligt opkvalificeringsforløb eller et arbejde.

På de ikke-boglige forløb lægges der vægt på, at lære at møde til tiden, arbejde sammen med andre, opbygge den unges selvtillid og tro på at fremtiden kan bringe noget godt.

f) *Når det drejer sig om ikke-boglig opkvalificering finder udvalget, at også højskolerne og efterskolerne kan spille vigtig rolle, idet man selvfølgelig altid må erindre, at efterskolerne kun er for de helt unge lige efter folkeskolen, mens Piareersarfiks hovedmålgruppe er over 18 år. Hvordan er disse institutioner stillet i Naalakkersuisuts fremtidige planer?*

Svar: Højskolerne er uafhængige institutioner, hvorfor Naalakkersuisut ikke kan diktere præcise vilkår eller målgrupper som betingelse for modtagelse af tilskudsmidler. Naalakkersuisut er dog i løbende dialog med højskolerne.

Efterskoler, grønlandske såvel som danske, modtager tilskud som fastsat i finansloven, og er derfor med til at nedbringe unge-målgruppen. En forholdsvis stor andel af unge, set i forhold til årgangen generelt, der gennemfører efterskoleophold starter på uddannelsesforløb. Der er dog formentligt tale om, at den andel af en ungeårgang der tager efterskoleophold, især i Danmark, i forvejen havde bedst forudsætninger for at

starte en uddannelse, hvorfor progressionstal for denne målgruppe ikke isoleret set kan benyttes til analyse.

- g) *Hvor vurderer Naalakkersuisut, at Landskassen får "mest for pengene" i fh.t. ikke-boglig eller personlig opkvalificering og styrkelse?*

Svar: Naalakkersuisut vurderer at en flerstrengt indsats med såvel ikke-boglig som boglig opkvalificering er nødvendig. Indsatsen over for den enkelte bør ske på baggrund af den individuelle handlingsplan.

På kort sigt vil en fuld implementering af initiativet med øget optag til Piareersarfiit, have en negativ effekt på de offentlige finanser, men på længere sigt vil investeringen komme hjem igen i form af sparede overførselsindkomster og øgede skatteindtægter.

Der er som nævnt i spørgsmål b) nedsat en arbejdsgruppe, der skal lave en større samlet evaluering af indsatserne for ungemålgruppen og ud fra denne komme med anbefalinger til de fremtidige indsatser.

12.11 Hovedkonto 64.13.25 Ekstraordinær indsats for ledige

- a) *Udvalget må konstatere, at bevillingerne på nærværende konto bringes til 0 kr. i budgetoverslagsårene. Er det et tegn på Naalakkersuisuts ønske om styrket satsning på Piareersarfiit – eller blot udtryk for, at midlerne på hovedkontoen er rokeret over på andre hovedkonti.*

Svar: Bevillingen på nærværende hovedkonto nedsættes til 0 kr. i 2016, fordi Naalakkersuisut ønsker at i gang sætte den nye "Beskæftigelsesstrategi 2015". I beskæftigelsesstrategien øges indsatserne indenfor opkvalificering på Piareersarfiit og kursudelen indenfor "Projekt Kompetence Udvikling (PKU-kurser)". Disse 2 aktiviteter udgør på nuværende tidspunkt den største del af den ekstraordinære indsats for ledige. Det er således planen, at midlerne fra den ekstraordinære indsats for ledige omfordeles til hovedkonto 64.13.23 Piareersarfiit og hovedkonto 64.01.04 Kompetenceudviklingskurser for 2016 og frem.

- b) *Udvalget ser frem til at modtage evalueringen af den ekstraordinære indsats for ledige. Det ønskes allerede nu oplyst, hvilke foreløbige erfaringer man har gjort med at få ledige over i permanent beskæftigelse som følge af indsatsen.*

Svar: Der foreligger evalueringer af den ekstraordinære indsats i 2012 og 2013. Disse evalueringer vedlægges. Evalueringen af indsatsen i 2014 forventes færdig ultimo oktober måned 2015, da aftalen med kommunerne går ud på, at der skal foretages målinger på de enkelte deltagere året efter, at deltagerne har været på kursus eller på opkvalificering. Det skal med det samme siges, at evalueringerne ikke siger noget, om de ledige er kommet i permanent beskæftigelse, idet undersøgelserne kun bygger på oplysninger fra Grønlandsk Statistik, om personen er tilmeldt som ledig på undersøgelsestidspunktet. I afrapporteringerne betragtes de personer, der ikke er registreret som ledige på arbejdsmarkedskontorerne som værende i beskæftigelse eller i uddannelse. Registreringerne kan derfor være behæftet med en vis usikkerhed, idet der ikke er

tilgængelig dokumentation for, hvor personerne er i beskæftigelse eller hvilken uddannelse de er i gang med. Det må dog betegnes som positivt, at disse opgørelser viser, at efter et fagligt kursus eller et afklaringskursus er 346 personer svarende til 45 pct. af 763 kursister ikke længere tilmeldt som ledige (56 pct. i 2012). Nedgangen i procenttallet fra 2012 til 2013 sker, fordi der i 2012 blev målt på kursisterne i maj/juni måned, mens der for 2013 blev målt i marts måned. I maj og juni måned er det højsæson for fiskeri, og dette giver store udsving i hele beskæftigelsessituationen. Efterfølgende har man valgt at måle på ledigheden i marts måned, således at de mere sæsonbetonede udsving undgås.

Siden den ekstraordinære ledighedsindsats blev iværksat i 2012, har vi set en positiv tendens med hensyn til antal afholdte kurser og antallet af kursusedeltagere, der ikke længere er tilmeldt som ledige, og som vi således regner med for størstedelens vedkommende enten er kommet i arbejde eller påbegyndt en uddannelse. Følgende indsatser udbydes: Faglige kurser, Afklaringskurser, Revalidering, Jobtrænings- og Værkstedeprojekter.

Kurserne afholdes både af brancheskolerne og Piareersarfiit-centrene, og undervisningen forestås både af skolernes undervisere og eksterne undervisere, afhængig af kursernes indhold. Generelt er kurserne, der afholdes af Brancheskolerne faglige kurser beregnet på ledige personer, der er jobklare, men mangler færdigheder inden for specifikke områder. Disse personer er typisk ledige over 30 år. Afklaringskurserne henvender sig til borgere, der ikke umiddelbart er arbejdsmarkedssparate og/eller uddannelsesparate. Formålet med disse kurser er at motivere til den enkelte til arbejdslivet eller til at påbegynde en uddannelse.

For unge under 30 år sættes der på, at en stor del af denne gruppe gennem opkvalificeringsforløb visiteres til at påbegynde en egentlig uddannelse, hvor første trin er at starte på et Piareersarfiit-center med boglige fag, fordi deres karakterer fra folkeskolen er for lave og/eller for mangelfulde. Et bestået forløb på en Piareersarfiit-center giver efterfølgende adgang til optagelse på en brancheskole med henblik på en faglig uddannelse. Efter et opkvalificeringsforløb i Piareersarfiit er 131 personer svarende til 57 pct. af de 230 personer, som har gennemført et opkvalificeringsforløb fortsat med opkvalificering eller gået i gang med en uddannelse.

12.12 Hovedkonto 64.13.26 Landsdækkende jobportal

a) Hvilke målgrupper sættes der på i denne ordning?

Svar: Målgrupperne for denne ordning er bred. Det er en national gratis Jobportal, og kan derfor bruges af alle på alle uddannelsesniveauer. Det vil betyde, at de ledige job der er i landet, bliver alle offentliggjorte og giver mulighed for grønlandsk arbejdskraft udenfor lokal området, også kan besætte stillingerne.

Der på sigt være krav for de ledige i matchgruppe 1, at uploade et CV, så ledighedsperioden forhåbentligt bliver forkortet.

Det skal også være krav til arbejdsgiverne, at før der kan søges om udefrakommende arbejdskraft, skal stillingen annonceres på Jobportalen, så kvalificeret grønlandsk arbejdskraft har mulighed for at søge stillingen.

b) *Hvor meget forventes portalen at blive brugt i forbindelse med besættelse af jobs?*

Svar. Det forventes at give de grønlandske arbejdsgivere et værktøj til selv at søge i CV databasen efter arbejdskraft, samtidigt med at give de ledige et mere fuldstændig billede over ledige stillinger i landet.

c) *I hvilket omfang er det Naalakkersuisuts overbevisning, at den manglende mobilitet blandt hjemmehørende arbejdskraft skyldes mangelfuld formidling af stillingsopslag?*

Svar: Grundet de infrastrukturelle udfordringer og den lokale ansvarlighed overfor de lokale har ledige stillinger, i det omfang der har været muligt, været besat af lokal arbejdskraft. Det ses dog i statistikkerne af brugen af udefrakommende arbejdskraft er stigende, med den arbejdsløshed vi har i landet, ville det være hensigtsmæssigt at mobilisere vores arbejdsstyrke, for selv at kunne varetage disse stillinger.

d) *Hvordan vil indførelsen af jobportalen påvirke den kommunale arbejdsformidling?*

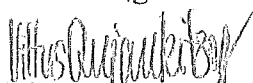
Svar: Jobportalen vil på sigt lette den kommunale arbejdsformidling, ved at de ledige selv har mulighed for at danne sig et overblik og søge informationer og stillinger gennem jobportalen. På sigt arbejdes der henimod at de ledige kan "stemple" sig ledige, til forskel fra i dag, hvor det er en tids- og mandskabskrævende opgave.

e) *Anses jobportalen at understøtte de aktuelle tiltag i retning af at øge kravene til lediges jobsøgning og aktive medvirken på at opnå og bevare en tilknytning til arbejdsmarkedet?*

Svar: Ja, ved at de ledige selv deltager mere aktivt i processen, kan det være medvirkende til en øget tilknytning til arbejdsmarkedet.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Vittus Qujaukitsoq